

Maahantuojat ja jakelijat

Tuomo Aarnikka

Tarkastaja, Lääkinnälliset laitteet, Fimea

6.5.2021

Mitä muuttui

Yleisesti ottaen MD- ja IVD-asetuksissa säilytetään kaikki direktiivien vaatimukset ja lisätään joitakin uusia. Nykyisiin direktiiveihin verrattuna uudet asetukset antavat enemmän painoarvoa **turvallisuuden elinkaariajattelulle** tukenaan **kliiniset tiedot** sekä **avoimuus**.

Miten turvalliseen elinkaarimalliin päästään

- Jakeluketjun on tehtävä yhteistyötä valmistajien tai valtuutettujen edustajien kanssa, jotta voidaan saavuttaa asianmukaisen tasoisen laitteiden jäljitettävyys
- Jakeluketjun on annettava enemmän tietoja viranomaisille
- Tiedot EUDAMED tietokannassa
- Kaikkien talouden toimijoiden on säilytettävä UDI-tunniste niiden laitteiden osalta, jotka ne ovat myyneet tai vastaanottaneet
- Velvollisuus säilyttää mainittujen laitteiden UDI-tunniste koskee myös terveydenhuollon yksiköitä

- Avoimuus = tieto kaikkien saatavilla EUDAMED ml kliininen tutkimustieto

Uudet talouden toimijat

Asetuksissa määritelmät ja vaatimukset uusille toimijoille

- **Maahantuoja** on EU:n alueella oleva toimija, joka tuo EU:n ulkopuolelta tuotteita EU:n markkinoille
- **Jakelija** toimittaa laitteita muille toimijoille tai kuluttajille Suomessa. Jakelija voi tuoda laitteita EU:n alueelta tai kotimaisilta toimijoilta

Kansallisessa laissa vielä erikseen ilmoitusvelvollinen jakelija

- Jakelee laitteita jälleenmyyjille (ns. tukku) tai suoraan ammattimaisille käyttäjille
- Velvollinen ilmoittautumaan Fimean ylläpitämään kansalliseen rekisteriin

Maahantuoja

Maahantuojaalla tarkoitetaan Eurooppaan sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa kolmannelta maasta tuodun laitteen EU:n markkinoille.

- Eurooppa = EU + ETA + CH + NO + IS + TR (+ NI)
- Kolmasmaa = Euroopan ulkopuoleinen valtio

Nimi ja yhteystiedot on oltava laitteessa, pakkauksessa tai mukana seuraavissa asiakirjoissa

Rekisteröidyttävä EUDAMEDiin

Samalla laitteella voi olla useita maahantuojaia esim. kielialueittain

Valtuutettu edustaja / Maahantuoja

- Valtuutettu edustaja on Eurooppaan sijoittunut juridinen toimija valmistajan puolesta sopimuksen mukaisissa valmistajalle annetuissa velvoitteissa
- Maahantuoja enemmän fyysisesti laitteiden logistiikassa ja jakelussa mukana oleva

Velvoitteet maahantuojille

Laitteen saattamiseksi markkinoille maahantuoja on varmistettava, että

- laitteessa on CE-merkintä ja laitteen EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus on laadittu,
- että valmistaja on yksilöity ja että valmistaja on nimennyt valtuutetun edustajan,
- laitteessa on asetuksen mukaiset merkinnät ja sen mukana on vaaditut käyttöohjeet,
- valmistaja on (tarvittaessa) antanut laitteelle UDI-tunnisteen,
- Ilmoitettava Fimealla valmistajat, joiden laitteita maahantuo.
  - Ilmoitus Eudamediin, jos valmistajaa ei löydy Eudamedista > Fimean lomakkeella

Maahantuojien tulee / tulisi / on..

- Jos maahantuoja havaitsee, että laite ei ole vaatimusten mukainen, laitetta ei tule saattaa markkinoille ja maahantuojan on ilmoitettava asiasta valmistajalle ja valtuutetulle edustajalle.
- Tulisi ilmoittaa viranomaisille, jos se epäilee, että laite on väärennetty tai aiheuttaa vakavan riskin terveydelle.
- Tulisi varmistaa, että sinä aikana, jona laite on niiden vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät saa vaarantaa laitteen vaatimustenmukaisuutta
- Pidettävä rekisteriä valituksista, vaatimustenvastaisista laitteista, palautusmenettelyistä ja markkinoilta poistamisista
- Toimia vaaratilanteiden käsittelyssä yhteistyössä valmistaja ja viranomaisen kanssa

Jakelijat

asettaa laitteen saataville markkinoilla, mutta joka ei ole valmistaja tai maahantuoja, laitteen käyttöönottoon saakka.

Myy laitteita jälleenmyyjille, kuluttajille ja ammattimaisille käyttäjille (kuten sosiaali- ja terveydenhuolto)

Myös etämyynti

Jakelijan velvoitteet

- Varmistettava, että laitteissa on tarpeelliset merkinnät, UDI-tunnus ja laite on EUDAMED rekisterissä
- Varmistettava pistokokein, että jaeltavat laitteet ja myyntipakkaukset ovat valmistajan tarkoittamassa kunnossa
- Ilmoittaa tietoonsa tulleet vaaratilanteet ja muun oleellisen tiedon myydyistä laitteista valmistajalle ja tarpeen mukaan valtuutetulle edustajalle sekä maahantuojalle
- Auttaa vaaratilanteiden hoitamisessa sekä toimii yhteistyössä viranomaisille
- Tulisi ilmoittaa viranomaisille, jos se epäilee, että laite on väärennetty tai aiheuttaa vakavan riskin terveydelle.
- Tulisi varmistaa, että sinä aikana, jona laite on niiden vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät saa vaarantaa laitteen vaatimustenmukaisuutta
- Laitteen mukana seuraavat tiedot, kuten käyttöohje on kansallisten kielivaatimusten mukainen

Ilmoitusvelvolliset jakelijat

Laitteita vähittäismyymyjille, terveydenhuollon ja sosiaalihuollon toimijoille sekä muille ammattimaisille käyttäjille jakelevan on annettava **ilmoitus toiminnasta ja jaeltavista laitteista** Fimea:n kansalliseen rekisteriin

- Ei siis kioski, huoltoasema, apteekki tai vähittäistavarakauppa, joka myy lääkinnällisiä laitteita kuluttajille
- Määritelmä ja velvoite on kansallinen

Lakiesitys §49

5 momentissa tarkoitetun jakelijan on ilmoitettava Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskukselle seuraavat tiedot ja asiakirjat:

- 1) jakelijan nimi ja toimipaikka,
- 2) jakelijan markkinoille saataville asettamat laitteet ja niiden luokitus sekä sellaiset tiedot, joiden avulla laite voidaan tunnistaa,
- 3) kopio vaatimustenmukaisuustodistuksesta,
- 4) kopio ilmoitetun laitoksen antamasta todistuksesta,
- 5) käyttöohjeet,
- 6) tiedot pakkausmerkinnöistä.

Maahantuoja ja jakelija ei saa

Ilman valmistajan lupaa / ohjeistusta

- Uudelleen nimetä laiteita
- Muuttaa tuotepakkausta (eikä uudelleen pakata laitteita)
- Muuttaa laitteen käyttötarkoitusta

Yhteenveto (supistettu)

Maahantuoja

- Ilmoitus toiminnasta Eudamediin
- Nimi ja yhteystiedot laitteen mukana (pakkaus / asiakirjat)
- Varmistaa, että markkinoille saatettavat laitteet ovat asianmukaisessa kunnossa
- Ilmoittaa tietoonsa tulleet vaaratilanteet ja valitukset valtuutetulle edustajalle / valmistajalle
- Varmistettava, että laitteissa on tarpeelliset merkinnät, UDI-tunnus ja laite on EUDAMED rekisterissä
- Toimii markkinoilta poisvedoissa ja yhteistyö viranomaisen kanssa

Jakelija

- Varmistaa, että markkinoille saatettavat laitteet ovat asianmukaisessa kunnossa
- Ilmoittaa tietoonsa tulleet vaaratilanteet ja valitukset maahantuojalle valtuutetulle edustajalle / valmistajalle
- Varmistettava, että laitteissa on tarpeelliset merkinnät, UDI-tunnus ja laite on EUDAMED rekisterissä
- Toimii markkinoilta poisvedoissa ja yhteistyö viranomaisen kanssa
- Varmistaa käyttöohjeen kielivaatimukset

Tarkennettua tietoa maahantuojien ja jakelijoiden velvoitteista

Tulevista, uuden kansallisen lain perusteella annettavista, Fimean määräyksistä

Julkaistuista ja tekeillä olevista EU komission ja kansallisten viranomaisten ohjeista

- Q&A ohje Importers & distributors tekeillä

Kaikilla on vastuu ja velvoitteet

Turvallisuuden elinkaariajattelu
edellyttää yhteistyötä

Valmistajat

Talouden toimijat

Ammattimainen käyttäjä

Viranomaiset

Komissio

Kiitos!

[https://ec.europa.eu/health/
md_newregulations/overview_en](https://ec.europa.eu/health/md_newregulations/overview_en)